Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto
sara.kuitunen@eduskunta.fi

Lausunto

18.11.2021

MTK lausunto asiasta HE 212/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta HE 212/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi.

Esityksen mukaan Biokaasun lämmitys- ja työkonekäyttö säilyisi edelleen verottomana. Myös biokaasun pientuotanto olisi verotonta.

Kun biokaasu on kestävää (merkintä valmisteverotaulukossa biokaasuR ja biokaasuT), valmistevero koskee vain liikennekäyttöön luovutettavaa biokaasua. Tämä muutos on väistämätön, kun biometaani lisätään vuoden 2022 alusta liikennepolttoaineiden jakeluvelvoitteen piiriin.

MTK:n näkemyksen mukaan biokaasun pienkäyttö on esityksessä johdonmukaisesti huomioitu. Biokaasun pientuottajan itse tuottama ja liikenne-, työkone- ja lämmityskäytössä käyttämä biokaasu olisi verotonta. Samoin verotonta olisi pientuottajan esimerkiksi naapurilleen luovuttama biokaasu. Sääntely olisi lähtökohdiltaan samantapainen kuin nykyinen sähkön pientuotannon verottomuus. Biokaasun pientuotantona pidettäisiin laitosta, jonka tuottama biokaasun määrä olisi enintään yhden gigawattitunnin vuodessa. Tämä määrä vastaisi noin 100 000 litraa nestemäistä polttoainetta ja suuruusluokkaisesti yhden tai kahden maatilakokoluokan biokaasutuotantoa. Jos kaasun tuotantomäärä ylittäisi mainitun rajan, toimijan olisi rekisteröidyttävä biokaasun tuottajaksi ja toiminta muuttuisi kokonaisuudessaan pääsääntöisen kaasun verojärjestelmän piiriin. Biokaasun pientuottajien tulisi rekisteröityä biokaasun pientuottajiksi sekä antaa vuosittainen veroilmoitus kaasun tuotantomääristä valvontaa varten.

Keskeistä pienkäytön verottomana säilymisen osalta on myös, että kestävyyslainsäädännön puolella alle 2MW laitokset, jotka tuottavat biokaasua lämmitys tai sähköntuotantoon on vapautettu kestävyyden osoittamisesta Uusiutuvan energian direktiivin nojalla. Tämä vapautus kestävyyden osoittamisesta ei johda biokaasun verottamiseen tuotettaessa kaasua lämmitykseen tai sähköntuotantoon. Liikennekäyttöön luovutettavan biokaasun osalta kestävyys on osoitettava. Biokaasun lämmityskäyttö ja sähköntuotanto biokaasulla pysyvät esityksessä valmisteverotuksen ulkopuolella. Tämä vastaa MTK:n näkemystä asiallisesta toimeenpanosta.

MTK on kuitenkin pettynyt että hallituksen esitys ei samassa yhteydessä sisällä maatalouden energiaveron palautuksen laajentamista myös kaasuihin. Näiltä osin verojärjestelmämme ei ole teknologia/polttoaineneutraali. Olisi perusteltua laajentaa maatalouden energiaveron

palautusjärjestelmä koskemaan myös nestekaasua, ja biokaasua siltä osin kun sitä aletaan liikennekäytössä nyt valmisteverottamaan. Muutos toteuttaisi näin teknologia/polttoaineneutraalin verotusmenettelyn myös maatalouden energiaveron palautusjärjestelmän sisällä ja olisi verotuksen rakenteen kannalta ehyt, samalla varmistaen hallitusohjelmakirjauksen, ettei maatalouden kustannuksia esimerkiksi verotuksen kautta lisätä.

MTK:n esittämällä muutoksella olisi päästöjä vähentävä vaikutus, kun polttoöljyn käyttöä siirtyisi käyttämään maakaasua ja myöhemmin biokaasua. Kotimaisen biokaasun tuotannon lisääntyessä, olisi valmista laitoskapasiteettia valmiina, esimerkiksi viljan kuivaamoissa, joka voisi siirtyä käyttämään välittömästi tarjonnan lisääntyessä biokaasua. Tällöin myös maakaasun päästöistä päästäisiin eroon. Muutos mahdollistaisi ennen kaikkea sellaisten maatalouden yhteyteen suunniteltujen biokaasuinvestointien toteutumisen, joissa voi ylittyä hallituksen esitykseen kuvattu pientuotannon verottoman osuus. Verorajan ylityksestä ei tulisi verotuksen optimoinnin väline tai investointien mittakaavaa ohjaava asia.

MTK esittää, että hallituksen esitystä muutettaisiin seuraavasti:
”Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) 1 § ja 4 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin ne ovat 1 § osaksi laissa 1133/2013 sekä 4 §:n 1 momentti laissa 1034/2020,
ja *lisätään* 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 919/ 2008 ja 1186/2014, uusi 12 ja 13 kohta seuraavasti:

1 § *Lain soveltamisala*
Ammattimaisella maataloudenharjoittajalla on oikeus hakemuksesta saada maataloudessa käyttämästään polttoöljystä, *nestekaasusta, bionestekaasusta, nestekaasun ja bionestekaasun seoksesta tai niitä korvaavasta tuotteesta tai* sähköstä valmisteveron palautusta siten kuin tässä laissa säädetään.
Ammattimaisella vesiviljelijällä on oikeus hakemuksesta saada vesiviljelyssä käyttämästään polttoöljystä, *nestekaasusta, bionestekaasusta, nestekaasun ja bionestekaasun seoksesta tai niitä korvaavasta tuotteesta tai* sähköstä valmisteveron palautusta siten kuin tässä laissa säädetään.
Tätä lakia ei sovelleta yksityistaloudessa käytettyihin energiatuotteisiin.
Tätä lakia ei sovelleta ammattimaisessa kasvihuoneviljelyssä käytettyyn sähköön silloin, kun sähköstä maksetaan valmisteveroa sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) liitteen verotaulukon 2 veroluokan II mukaisesti.

2 § *Määritelmät*
Tässä laissa tarkoitetaan:
---
12) *ammattimaisella vesiviljelijällä*, jäljempänä hakija, luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä taikka luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden yhteenliittymää, joka harjoittaa vesiviljelyä ja jolle siitä syntyvä liikevaihto ylittää arvonlisäverolain (1501/1993) 3 §:n 1 momentissa säädetyn määrän;
13) *ammattimaisella vesiviljelyllä* tarkoitetaan hakijan omistuksessa olevien vesieliöiden, kuten kalojen, simpukoiden ja äyriäisten, kasvatusta tai viljelyä, jossa käytetyllä tekniikalla on tarkoitus lisätä kyseisten eliöiden tuotantoa ympäristön luonnollista kapasiteettia suuremmaksi.

4 § *Veronpalautuksen määrä*
Hakijalle palautetaan valmisteveroa verovuoden aikana maataloudessa ja vesiviljelyssä käytetystä,

Suomessa verotetusta kevyestä polttoöljystä, raskaasta polttoöljystä, biopolttoöljystä, *nestekaasusta, bionestekaasusta, nestekaasun ja bionestekaasun seoksesta tai niitä korvaavasta tuotteesta* sen mukaan kuin rikittömän kevyen polttoöljyn, raskaan polttoöljyn, biopolttoöljyn, *nestekaasun, bionestekaasun, nestekaasun ja bionestekaasun seoksen tai niitä korvaavan tuotteen* energiasisältöverosta säädetään nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994). Biopolttoöljystä, joka kuuluu edellä mainitun lain 2 §:n 27 kohdan b alakohdassa määritellyn lyhenteen T mukaiseen tuotteeseen, palautetaan 2,1 senttiä litralta ylittävä osuus energiasisältöverosta. Sähköstä palautetaan veroa 2,19 senttiä kilowattitunnilta. N*estekaasusta palautetaan X,X snt/kg. Bionestekaasusta palautetaan X,X snt/kg. Nestekaasun ja bionestekaasun seoksesta tai niitä korvaavasta tuotteesta palautetaan X,X snt/kg.* Palautusta maksetaan polttoöljyn, *nestekaasun, bionestekaasun, nestekaasun ja bionestekaasun seoksen tai niitä korvaavan tuotteen tai* sähkön kulutusajankohtana voimassa olevan palautusmäärän mukaisena.

———

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.”

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK r.y.

Anssi Kainulainen
Energia-asiantuntija